

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра біології, екології та методик їх навчання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)**

Кременець – 2023

Робоча програма освітньої компоненти «Виробнича (педагогічна) практика» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) освітньо-професійною програмою Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія). Кременець, 2023. 12 с.

Розробники програми:

Цицюра Н. І., доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання, кандидат біологічних наук, доцент;

Бондаренко Т. Є., викладач кафедри біології, екології та методик їх навчання, кандидат педагогічних наук;

Гура А. М., старший викладач кафедри біології, екології та методик їх навчання, доктор філософії.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри біології, екології та методик їх навчання

Протокол № 1 від „31” серпня 2023 року

В. о. завідувача кафедри

О. Кратко

1. Вступ

Виробнича (педагогічна) практика є складовою частиною професійної підготовки магістра за освітньо-професійною програмою 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія).

Зміст і завдання професійної підготовки магістра визначаються освітньо-професійною програмою, навчальним планом та «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка», затвердженого на засіданні Вченої ради академії (протокол №1 від 31.08.2021 року). Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07. 2014 р. № 1556-VII; Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні» № 1013/2005 від 04.07.2005 р.

Базами проходження виробничої (педагогічної) практики здобувачів вищої освіти є заклади загальної середньої освіти (ЗЗСО), заклади фахової передвищої освіти (ЗФПО), заклади вищої освіти (ЗВО). Виробнича (педагогічна) практика дає можливість магістрантам використати отримані теоретичні знання з педагогіки, психології, фахових дисциплін, методики навчання біології, основ здоров'я та географії, закріпити і поглибити їх шляхом самостійної педагогічної роботи, навчитися її планувати, осмислити відповідальність і багатогранність роботи педагога.

Пререквізити. Сучасні освітні технології в ЗЗСО, фахової передвищої, вищої освіти, Психологія педагогічної діяльності в ЗЗСО, фахової передвищої, вищої освіти, Методологія науково-педагогічних досліджень, Актуальні проблеми методики навчання біології, основ здоров'я в закладах освіти, Актуальні проблеми методики навчання географії в закладах освіти, Комп'ютерні інформаційні технології в освіті та науці.

2. Опис компоненти ОПШ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 15	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	Нормативна	
Змістових модулів – 8	Освітньо-професійна програма підготовки Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)	Курс	
Загальна кількість годин – 450 год.		1,2-й	1,2-й
	Семестр		
		1,2,3-й	1,2,3-й
		Лекції	
Тривалість – по 4 тижні у I, II, III семестрах для денної форми навчання, по 3 тижні у I, II, III семестрах для заочної форми навчання	Рівень вищої освіти Другий (магістерський)	-	-
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		450 год.	450 год.
Вид контролю			
		залік	залік

3. Мета та завдання компоненти ОПШ

Основна мета виробничої (педагогічної) практики – набуття магістрантами практичного досвіду формування фахових компетентностей, готовності до використання сучасних педагогічних технологій та нових інформаційних засобів навчання, досвіду застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності, приймати самостійні рішення під час конкретної роботи в реальних для професійної діяльності умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання та творчо застосовувати їх у практичній діяльності. У ході даної практики проходить безпосереднє поєднання і реалізація теоретичних знань, що отримують студенти на заняттях, з їх практичною діяльністю в якості педагогів.

Перед здобувачами вищої освіти під час виробничої (педагогічної) практики визначені такі завдання:

- ознайомитись зі структурою і змістом освітнього процесу в освітньому закладі, з особливостями роботи вчителя, викладача, класовода, керівника академічної групи;
- засвоїти педагогічні форми освітньої взаємодії із учнями, студентами, навчитися самостійно і творчо застосовувати знання і способи діяльності, що були засвоєні під час вивчення фундаментальних, професійно-спрямованих і психолого-педагогічних освітніх компонент;
- набути вмінь та навичок самостійного ведення освітньої роботи з учнями, студентами, враховуючи їхні індивідуальні особливості;
- навчитися використовувати в педагогічній діяльності різні організаційні форми; планувати і проводити навчальні заняття різних типів з ефективним використанням доцільних методів і засобів навчання, педагогічних прийомів, які активізують пізнавальну діяльність учнів, студентів та сприяють їх вихованню і розвитку;
- набути педагогічного досвіду проведення навчально-методичної роботи, науково-дослідницької роботи в галузях фахових і педагогічних наук;
- ознайомитись з досвідом роботи учителів ЗЗСО, викладачів ЗФПО, ЗВО, випробувати найефективніші прийоми і методи навчання та виховання учнів та студентів, оволодіння сучасними прогресивними технологіями навчання;
- отримати навички індивідуальної роботи з учнями, студентами;
- набути та усвідомити досвід педагогічної діяльності під час виконання основних функцій учителя, викладача.

У результаті проходження виробничої (педагогічної) практики здобувач вищої освіти повинен володіти такими компетентностями та досягти таких результатів навчання:

Інтегральна

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов

Загальні

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК4. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК5. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним, креативним, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.

ЗК7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.

ЗК8. Здатність застосовувати в практичній діяльності стратегію сталого розвитку як екологізацію свідомості громадянина України.

Фахові

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності, до використання інновацій у професійній діяльності.

ФК2. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК3. Здатність до моделювання змісту навчання, формування у здобувачів освіти ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК4. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК5. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу, спроможність діяти автономно і в команді.

ФК6. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

ФК7. Здатність формувати у здобувачів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

ФК8. Здатність використовувати сучасні методи і технології навчання біології, основ здоров'я та географії, доступно транслювати їх у площину навчальних предметів з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК11. Здатність організовувати і здійснювати дослідницьку діяльність з біології, основ здоров'я та географії.

ФК15. Здатність розв'язувати задачі у професійній діяльності з методики профільного навчання біології, основ здоров'я та географії, спрямовані на формування у здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей, фахового світогляду.

ФК16. Здатність здійснювати самостійно та організовувати дослідницьку діяльність здобувачів освіти з використанням сучасних методів і технологій, прикладних біологічних і географічних досліджень природних і суспільних явищ та процесів, адаптованих під конкретні умови освітньої діяльності, узагальнювати отримані результати, презентувати їх.

ФК17. Здатність орієнтуватися у світовому й національному освітньо-науковому просторі з метою розширення й актуалізації фахових знань, пояснювати їх письмовими, усними та візуальними засобами на різних просторових рівнях, працювати в глобальному інформаційному середовищі за фахом.

ФК18. Здатність до здобуття спеціалізованих умінь та навичок розв'язання проблем сучасної біологічної та географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання, які необхідні для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання:

РН2. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН3. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання.

РН4. Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

РН5. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

PH7. Визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; описує апарат науково-педагогічного дослідження, демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.

PH8. Демонструє знання принципів раціонального природокористування із врахуванням цілей сталого розвитку задля збереження біорізноманіття та екологізації свідомості громадянина України.

PH9. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

PH10. Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

PH11. Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов освітнього процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.

PH12. Називає і аналізує шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

PH13. Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу, діяти автономно і в команді.

PH14. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

PH15. Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та вміння формувати її у здобувачів освіти.

PH16. Володіє методами і сучасними технологіями навчання біології, основ здоров'я людини та географії, доступно використовує систему наукових знань у площині навчальних предметів, демонструє вміння організовувати дослідницьку роботу здобувачів освіти.

PH19. Демонструє уміння здійснювати позакласну та позашкільну роботу з біологічних та географічних проблем і досліджень, формування, збереження екологічно здорового середовища і зміцнення здоров'я.

PH23. Обирає шляхи розв'язання практичних задач у професійній діяльності з методики навчання біології, основ здоров'я, географії та позанавчальної роботи з географічного, краєзнавчого, біологічного, здоров'язберігаючого або іншого фахового спрямування, творчо застосовує методи формування ключових і предметних компетентностей здобувачів у закладах освіти різного типу.

PH24. Знає та застосовує поняттєво-концептуальний апарат біології, здоров'я людини, географії, теоретичні й емпіричні досягнення психології, педагогіки та методики навчання, що дозволяє пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання освітнього процесу, організовувати дослідницьку роботу.

PH25. Обирає форми та методи організації освітнього процесу з орієнтацією на світовий і національний рівень, володіє вміннями працювати в глобальному інформаційному середовищі за фахом, підбирати спеціальну літературу.

PH26. Демонструє володіння спеціалізованими вміннями та навичками розв'язання проблем сучасної біологічної та географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання, які є необхідними для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльності.

4. Програма компоненти ОПП

Виробнича (педагогічна) практика організується відділом практики КОГПА ім. Тараса Шевченка та кафедрою біології, екології та методик їх навчання.

Здобувачі вищої освіти під час проходження виробничої (педагогічної) практики повинні:

- взяти участь у настановчій конференції з питань організації практики, де отримати методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання) та консультації щодо проходження практики та оформлення всіх необхідних документів;
- отримати направлення на практику;
- своєчасно прибути на базу практики; отримати інструктаж з охорони праці, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти, порядком отримання документації та матеріалів;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками керівників від Академії та бази практики;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік з практики.

Здобувачі вищої освіти мають право:

- на безоплатне проходження практики в освітніх закладах, а також на оплату праці під час виконання виробничих функцій згідно із законодавством;
- з усіх питань, які виникають під час практики, звертатись до керівників від бази практики, методиста практики від відповідної кафедри, завідувача педагогічною практикою Академії;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення підготовки здобувачів вищої освіти до педагогічної практики, її організації і проведення;
- брати участь у зборах, нарадах, конференціях та інших заходах закладу освіти з питань, що стосується практики;
- користуватись бібліотекою, кабінетами і навчально-методичними посібниками закладу освіти, де проходить практика.

Структура залікового кредиту з педагогічної практики за освітньою програмою підготовки магістра

Змістовий модуль	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Організаційна робота	30
Змістовий модуль 2. Вивчення документації	18
Змістовий модуль 3. Навчальна робота	120
Змістовий модуль 4. Виховна робота	20
Змістовий модуль 5. Методична робота	160
Змістовий модуль 6. Завдання з психології	18
Змістовий модуль 7. Підсумки педпрактики	24
Змістовий модуль 8. Науково-дослідна робота	60
Всього годин:	450

Модуль 1. Організаційна діяльність

1. Участь у настановчій конференції.
2. Складання індивідуального плану навчально-виховної роботи на період практики.
3. Співпраця здобувачів із методистом практики під час підготовки та обговорення занять.
4. Участь у підсумковій конференції з виробничої (педагогічної) практики.

Модуль 2. Вивчення документації

1. Ознайомлення з державними стандартами загальної середньої, передвищої та вищої освіти.
2. Опрацювання навчальних планів ЗЗСО, освітніх програм, навчальних планів і робочих програм кафедри, циклової комісії.
3. Ознайомлення з ліцензійними справами освітніх закладів.
4. Ознайомлення з графіком освітнього процесу, розкладом занять.

Модуль 3. Навчальна діяльність

Семестр	Заклад освіти	ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ		ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ	
		Відвідування занять учителів, педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти	Розробка розгорнутих планів-конспектів та проведення навчальних занять (у тому числі – залікових)	Відвідування занять учителів, педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти	Розробка розгорнутих планів-конспектів та проведення навчальних занять (у тому числі – залікових)
I	ЗЗСО	не менше 8 занять у 6-11 класах учителів біології, основ здоров'я, географії та проаналізувати їх	не менше 12 уроків з біології, основ здоров'я, географії у 6-11 класах, 6 з них – залікові.	не менше 6 уроків у 6-11 класах учителів біології, основ здоров'я, географії та проаналізувати їх	не менше 10 уроків з біології, основ здоров'я, географії у 6-11 класах, 6 з них – залікові.
II	ЗФПО	не менше 4 занять викладачів біології, екології, безпеки життєдіяльності, географії та проаналізувати їх	не менше 6 занять з фаху (3 лекції, 3 практичних/семінарських/лабораторних занять, 3 з них – залікові.	не менше 3 занять викладачів біології, екології, безпеки життєдіяльності, географії та проаналізувати їх	не менше 5 занять з фаху (2 лекції, 3 практичних/семінарських/лабораторних занять, 3 з них – залікові.
III	ЗВО	не менше 4 занять з фаху науково-педагогічних працівників та проаналізувати їх	не менше 6 занять з фаху (3 лекції, 3 практичних/семінарських/лабораторних занять), 3 з них – залікові.	не менше 3 занять з фаху науково-педагогічних працівників та проаналізувати їх	не менше 5 занять з фаху (2 лекції, 3 практичних/семінарських/лабораторних занять, 3 з них – залікові.

Модуль 4. Виховна робота

1. Ознайомлення з планом роботи класовода, куратора академічної групи.
2. Організація та проведення виховного заходу у класі, академічній групі.
3. Відвідування та аналіз години класовода, куратора у свого колеги-магістранта.
4. Проведення індивідуальної виховної роботи з учнями, студентами.

Модуль 5. Методична діяльність

1. Ознайомлення та аналіз навчально-методичних матеріалів кафедр, циклових комісій.
2. Участь у методичних семінарах, радах факультету, засіданнях кафедр, циклових комісій та їх аналіз.
3. Вибір методів, методичних прийомів, форм освітньої роботи.
4. Розробка ефективних технологій формування в учнів та студентів біологічних та географічних понять, шляхів вдосконалення існуючих методик викладання.
5. Участь у позанавчальних заходах кафедри, циклової комісії, що проходять у період практики.
6. Ознайомлення із системою науково-дослідної роботи у розрізі кафедр, наукових лабораторій, методичного кабінету в цілому.

Модуль 6. Виконання індивідуального завдання із психології

1. Написання психологічної характеристики учня, студента.
2. Складання психологічної характеристики студентської групи, класу.
Психолого-педагогічні характеристики є результатом психолого-педагогічного дослідження під час практики. Основними методами дослідження колективу студентів, учнів є спостереження, вивчення їх особистих справ, аналіз результатів їх діяльності, бесіди, метод анкетування, соціометрія.

Модуль 7. Підсумки педагогічної практики

1. Оформлення документації.
Після закінчення практики здобувач вищої освіти повинен здати таку документацію:
  - щоденник виробничої (педагогічної) практики з індивідуальним планом, обліком роботи, звітом, характеристикою роботи практиканта з оцінкою;
  - конспекти проведених залікових занять, виховного заходу (з наочним матеріалом);
  - психолого-педагогічні характеристики учня/студента та класу/групи;
  - аналіз спостережень відвіданих занять науково-педагогічних працівників.
2. Виступ на звітній конференції.

Модуль 8. Науково-дослідна робота*

1. Складання портфоліо до однієї із навчальних тем (тематичний план, конспекти уроків, засоби діагностики навчальних досягнень учнів, інструктивні картки для проведення практичних і лабораторних робіт, дидактичний матеріал, відеоматеріал, конспекти позакласних заходів до теми).
2. Написання реферату, розробка дидактичних карток з біології / основ здоров'я / географії.
3. Підготовка наукової статті / тез за обраним напрямом досліджень.
4. Проведення педагогічного експерименту для виконання кваліфікаційної роботи.
5. Проходження відкритих онлайн-курсів на платформі Prometheus, Edera_proschool тощо та отримання сертифікатів про успішне завершення навчання з вказання кількості годин.
6. Оформлення звіту про проведення науково-дослідної роботи.

Примітка. *На вибір студента.

5. Критерії оцінювання

90-100 балів, „відмінно”, А. Ставиться у тому випадку, коли навчально-виховна робота здійснена здобувачем на високому рівні; здобувач проявив себе як організований, творчий, сумлінний під час виконання різних видів роботи в освітньому закладі, де проходив практику, знає і вміє застосовувати в освітньому процесі сучасні педагогічні технології та нові інформаційні засоби навчання, завоював повагу та авторитет серед студентів, учнів, викладацького колективу, методистів; здав у визначений термін правильно оформлену документацію.

82-89 балів, „дуже добре”, В. Ставиться у тому випадку, коли навчально-виховна робота проведена здобувачем на достатньому рівні, здобувач допустив деякі методичні помилки в освітньому процесі, але зміг самостійно їх виправити або пояснити їх причину під час аналізу заняття; у ході педпрактики здобувач не допускав недисциплінованості, шаблонності на всіх ділянках роботи; про його педагогічну діяльність добре відізналися студенти, учні, педагогічний колектив освітнього закладу, методист; здав у визначений термін правильно оформлену документацію.

75-81 балів, „добре”, С. Ставиться у тому випадку, коли навчально-виховна робота проведена на достатньому рівні; здобувач допустив незначні методичні помилки в освітньому процесі, проте не завжди зміг самостійно їх виправити або пояснити в процесі аналізу заняття їх причину; у ході педпрактики здобувач був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи; одержав добрі відгуки від студентів, педагогічного

колективу освітнього закладу, методиста; здав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і поправки за вказівкою методиста.

67-74 балів, „достатньо”, D. Ставиться у тому випадку, коли навчально-виховна робота проведена на задовільному рівні, здобувач проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; загальна характеристика діяльності здобувача під час практики „задовільна”, із невеликим запізненням здав документацію.

60-66 балів, „задовільно”, E. Ставиться здобувачу в тому випадку, коли навчально-виховна робота проведена на задовільному рівні (переважають задовільні оцінки на всі види роботи). Проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний; здав невчасно документацію, яка потребує доповнень і поправок.

35-59 балів, „незадовільно” (з обов’язковим повторним проходженням практики), FX. Відсутня системність у роботі здобувача. Виконав на низькому професійно-методичному рівні навчальну, методичну роботу передбачену програмою з практики. Допускав помилки, пов’язані зі знанням навчальної дисципліни, методикою проведення занять. Виконував дії в освітньому процесі без достатнього теоретичного усвідомлення. Здав документацію з великим запізненням, допустивши при цьому значні помилки в її оформленні.

1-34 балів, „незадовільно” (з обов’язковим повторним курсом), F. Програма практики виконана частково. Студент не здав документації.

Студент, який не виконав програму переддипломної практики без поважних причин, відраховується з Академії. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, йому надається можливість пройти практику повторно.

Підсумкова оцінка здобувача за виробничу (педагогічну) практику визначається як середньозважена оцінки його діяльності на базі практики, якості виконання індивідуального та науково-педагогічного завдань, змісту та оформлення щоденника та звітної документації, презентації результатів практики (доповіді та відповідей на запитання членів комісії) з урахуванням вагових коефіцієнтів.

Вагові коефіцієнти для оцінювання виробничої (переддипломної) практики

	Оцінка керівника від бази практики	Оцінка керівника від кафедри	Оцінка презентації результатів практики
Ваговий коефіцієнт/ Кількість балів	0,3/ 30 балів	0,45/ 45 балів	0,25/ 25 балів

Розподіл балів, що присвоюються магістрантам за виконання програми виробничої (педагогічної) практики

Змістовий модуль	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Організаційна робота	5
Змістовий модуль 2. Вивчення документації	5
Змістовий модуль 3. Навчальна робота	30
Змістовий модуль 4. Виховна робота	10
Змістовий модуль 5. Методична робота	20
Змістовий модуль 6. Завдання з психології	10
Змістовий модуль 7. Підсумки педагогічної практики	10
Змістовий модуль 8. Науково-дослідницька робота	10
Всього:	100

7. Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

8. Рекомендована література

Базова

1. Кузнецова В. І. Методика викладання біології. Харків : Торсінг, 2001. 176 с.
2. Лаврук М. М. Методика навчання географії: практична і самостійна робота студентів : навчально-методичний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 136 с.
3. Мороз В. І. Загальна методика навчання біології : навч. посібник. Київ : Либідь, 2006. 592 с.
4. Мороз І. В. Позакласна робота з біології : навч. посібник. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2008. 272 с.
5. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.
6. Слюта А. М. Методика навчання географії. Навчально-методичний посібник для студентів ЗВО спеціальності 014 Середня освіта (Географія). Чернігів: Десна Поліграф, 2021. 248 с.
7. Сулима А.С. Методика навчання основ здоров'я, валеології та проведення виховної роботи з формування мотивації до здорового способу життя: тексти лекцій: навчально-методичний посібник для студентів ступеня вищої освіти бакалавр освітньої програми Середня освіта. Здоров'я людини спеціальності 014 Середня освіта (Здоров'я людини). Вінниця: 2019. 182с.
8. Цицюра Н.І. Методичні рекомендації до проходження виробничої (педагогічної) практики магістрантів спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія). Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка. 2023. 42 с.
9. Щербань П. М. Прикладна педагогіка. Київ : Вища школа, 2002. 215 с.
10. Ярошенко О. Г. Групова навчальна діяльність школярів: теорія і методика. Київ : Партнер, 1997. 193 с.

Допоміжна

1. Викладання географії в умовах впровадження Державного стандарту базової та повної освіти. Методика навчання географії. Навчальна програма/ Міністерство освіти України. УО Краматорської міської ради, ММО вчителів природничих дисциплін м.Краматорська. К., 2019. 126 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 305 с .
3. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи : навчальний посібник за модульно рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 396 с.
4. Фруктова Я. С. Факультативні курси загальнобіологічного змісту в 10–11 класах біологічного профілю // Біологія і хімія в шк. 2001. № 4. С. 45–48.

5. Цуруль О. А. Формування біологічних понять: психолого-педагогічні засади та методичні особливості. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. 247 с.
6. Шулдик В. І. Методика викладання біології в модулях. Умань, 2002. 360 с.
7. Ярошенко О. Г. Групова навчальна діяльність школярів: теорія і методика. Київ : Партнер, 1997. 193 с.

Інформаційні ресурси

1. iNaturalist. URL : <https://www.inaturalist.org/>
2. Seterra - Найкращий Сайт Для Тестування Карт. URL : <http://www.noosfera.org.ua/>
3. Seterra Online. URL : <https://www.seterra.com/>
4. Асоціація вчителів біології України. URL : <http://biology.civicua.org/>
5. Біологія калейдоскоп уроків. URL : <http://www.altai.fio.ru/projects/Group4/potok13/site/index.html>
6. Висвітлення сучасного стану біологічної науки та освіти в Україні. URL : <http://www.biology.org.ua>
7. Вчителю предмету "Основи здоров'я". URL : <https://zm.cprpp.org.ua/vchitelju-predmetu-osnovi-zdorovya-11-11-25-25-03-2021/>
8. Електронна версія газети «Біологія» Матеріали для вчителів: «Я йду на урок біології». Для вчителя хімії та біології. URL : <http://www.uroki.net/docxim.htm>
9. Електронна версія газети «Біологія». URL : bio.1september.ru
10. Концепція Нової української школи. URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf>.
11. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
12. Навчальні програми для 10-11 класів. URL : mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
13. Навчальні програми для 6-9 класів. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>
14. Організація методичної роботи в умовах особистісно зорієнтованого навчання URL : <http://ru.osvita.ua/school/method/380/>
15. Підручники Здоров'я, безпека та добробут 5 клас. URL : <https://pidruchnyk.com.ua/6klas/zdorovja6/>
16. Підручники Здоров'я, безпека та добробут 6 клас. URL : <https://pidruchnyk.com.ua/5klas/zdorovja5/>
17. Розробки уроків, календарні, тематичні, поурочні плани, розробки уроків для вчителя хімії та біології в школі. URL : <http://www.uroki.net/docxim.htm>
18. Сайт для всіх, хто вивчає біологію. URL : <http://www.noosfera.org.ua/>
19. Український біологічний сайт. URL : <http://www.biology.org.ua>
20. Український географічний журнал. URL : <https://ukrgeojournal.org.ua/uk/view-archive>
21. Фахівець з рослинництва. URL : <https://www.plantsnap.com/>